

تدوین آثاری در احوال عارفان بزرگ؛ بهترین پاسخ به عطش معنویت‌طلبی جوانان

به نظر می‌رسد که عطش معنویت‌طلبی جوانان را باید با نگارش کتاب‌هایی در باب احوال و سیره عالمان و عارفان بزرگ و خاطرات رزمندگان و شهدای گرانقدر جنگ تحمیلی سیراب کرد، نه با تعلیم کتب عرفانی یا حتی ساده‌سازی مطالب آنها.

به نظر می‌رسد که عطش معنویت‌طلبی جوانان را باید با نگارش کتاب‌هایی در باب احوال و سیره عالمان و عارفان بزرگ و خاطرات رزمندگان و شهدای گرانقدر جنگ تحمیلی سیراب کرد، نه با تعلیم کتب عرفانی یا حتی ساده‌سازی مطالب آنها.

حسن یوسفیان، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره)، در گفت‌وگو با خبرگزاری قرآنی ایران (ایکنا)، به بیان سخنانی درباره گام‌ها و راهکارهای نظری و اندیشه‌ای برای مقابله با معنویت‌های نوپدید و عرفان‌های کاذب پرداخت.

وی در بخشی از سخنان خود در پاسخ به این سؤال که: عرفان اسلامی به خاطر پیچیده بودن متون آن، برای مخاطب عمومی قابل استفاده نیست و آموختن آن مستلزم گذراندن مقدمات بسیار است، در حالی که آثار مربوط به عرفان‌های کاذب زبان بسیار ساده‌ای داشته و برای اکثریت مخاطبان قابل استفاده‌اند؛ برای حل این مشکل چه باید کرد؟ اظهار کرد: عرفان اسلامی دارای دو بخش اصلی است: عرفان نظری و عرفان عملی.

وی ادامه داد: عرفان نظری نشان‌دهنده جهان‌بینی عارف است و همچون مباحث فلسفی پیچیدگی‌های زیادی دارد. عرفان عملی نیز مراحل سلوک را نشان می‌دهد؛ بنابراین نه تنها عرفان نظری، که حتی عرفان عملی به این معنا نیز برای مخاطب عمومی قابل توصیه نیست.

یوسفیان تصریح کرد: حتی بسیاری از کسانی که به مقامات بالا دست یافتند، هیچ‌کدام از این دو مسیر آکادمیک را طی نکردند. نمونه‌ای از این عارفانی که اصطلاحاً راه صدساله را یک‌شبه طی کردند، رزمندگان هشت سال دفاع مقدس هستند که در سنین نوجوانی و جوانی به قله‌های بالای معنویت و عرفان دست یافتند.

عضو هیئت علمی مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی(ره) افزود: به نظر می‌رسد که عطش معنویت‌طلبی جوانان را باید با نگارش کتاب‌هایی در باب احوال و سیره عالمان و عارفان بزرگ و خاطرات رزمندگان و شهدای گرانقدر جنگ تحمیلی سیراب کرد، نه با تعلیم کتب عرفانی یا حتی ساده‌سازی مطالب آنها.

وی همچنین در بخش دیگر از سخنان خود در پاسخ به این سؤال که: غالب معنویت‌های نوین در اشکال جذابی به مخاطبان جوان عرضه می‌شوند؛ چگونه می‌توان عرفان اصیل اسلامی را به شکلی جذاب به قشر جوان ارائه داد؟ گفت: جذابیت‌های معنویت‌های نوین اغلب با دامن زدن به مسائل جنسی و شهوات نفسانی است و خواه ناخواه چنین جذابیتی را نمی‌توان برای عرفان اصیل اسلامی ایجاد کرد.

وی افزود: به تعبیر دیگر، اگر قرار باشد که میان دو معنویت که یکی از آنها شهوات نفسانی را مجاز و بلکه مقدس می‌شمارد و دیگری این امور را محدود می‌کند، گزینشی صورت گیرد، بدون شک تمایل اولیه همه کسانی که در ابتدای راه قرار دارند، معنویت از قسم اول است.

این محقق و پژوهشگر تصریح کرد: اما کسانی که معنویت از سنخ دوم را یافته باشند، اساساً معنویت ادعا شده در قسم اول را معنویت نمی‌دانند و از آن نفرت دارند. به هر حال، اگر عرفان حقیقی به دور از افراط و تفریط، از آن نمونه که در میان برخی از راهبان مسیحی و صوفیان مسلمان به چشم می‌خورد، ارائه شود، به نظر می‌رسد جذابیت لازم را داراست.